

พัฒนาจุลินทรีย์เพื่อการประมง ลดการใช้จ่ายยาปฏิชีวนะในสัตว์น้ำ

หน่วยงาน สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม(อว.) ได้ศึกษาวิจัยรวบรวมสายพันธุ์จุลินทรีย์มากกว่า 10,000 สายพันธุ์ มานานนับ 40 ปี

ศ.(วิจัย) ดร.ชุติมา เอี่ยมโชติชวลิต ผู้ว่าการ วว. กล่าวว่า วว. ได้พัฒนาผลงานวิจัยและบริการด้านจุลินทรีย์อย่างครบวงจร รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานที่ วว. ได้จัดสร้างขึ้น มาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนความร่วมมือให้สำเร็จเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย ศูนย์จุลินทรีย์ (TISTR Culture Collection) แหล่งรวบรวมเก็บรักษาสายพันธุ์จุลินทรีย์นอกถิ่นกำเนิดที่มีประโยชน์ในการเกษตร อุตสาหกรรมและสิ่งแวดล้อม ภายใต้มาตรฐาน ISO 9001 : 2008

นอกจากนี้ยังเป็นหน่วยบริการด้านจุลินทรีย์ (service culture collection) แห่งเดียวในประเทศไทย ที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นโดย UNESCO เมื่อปี 2519

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านสาหร่าย (Algal Excellent Center : ALEC) วิจัย พัฒนา บริการ ถ่ายทอดเทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องกับสาหร่ายอย่างครบวงจร ปัจจุบันรวบรวมและเก็บรักษาสายพันธุ์สาหร่ายน้ำจืด/น้ำเค็มขนาดเล็ก พร้อมจัดทำฐานข้อมูลกว่า 1,000 สายพันธุ์ มีห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยง วิเคราะห์ และทดสอบ มีระบบการเพาะเลี้ยงสาหร่ายระดับขยายกลางแจ้งต้นแบบ ตั้งแต่ขนาด 100-400,000 ลิตร

ศูนย์นวัตกรรมผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์เพื่ออุตสาหกรรมอาหาร 1 (Innovative Center for Production Industry microorganisms : ICPIIM 1) วิจัยพัฒนา ผลิตภัณฑ์ ด้วยมาตรฐาน GMP ด้านอาหารและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพจากโพรไบโอติก/พรีไบโอติกที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับคนไทย บริการห้อง Bioprocess เครื่องทำแห้งแบบแช่เยือกแข็งและธนาคารโพรไบโอติก

ศูนย์นวัตกรรมผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์เพื่ออุตสาหกรรมอาหาร 2 (Innovative Center for Production Industry microorganisms : ICPIIM 2) บริการ วิจัยและพัฒนาสายพันธุ์จุลินทรีย์ใหม่เพื่อการเกษตร (สารชีวภัณฑ์) ในระดับห้องปฏิบัติการและทดสอบกระบวนการผลิต ขยายจุลินทรีย์ในระดับกึ่งอุตสาหกรรม

ล่าสุด ผู้ว่าการสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) และ นายเฉลิมชัย สุวรรณรักษ์ อธิบดีกรมประมง ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการส่งเสริมและสนับสนุนการนำผลงานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปพัฒนาด้านการประมง เพื่อสร้างความเข้มแข็ง พัฒนา

ขีดความสามารถให้แก่เกษตรกรผู้ประกอบการอาชีพประมง พัฒนาเศรษฐกิจ ยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนและสังคมสู่ความยั่งยืน มุ่งเน้นการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีเชื้อจุลินทรีย์เพื่อการประมง มีระยะเวลาดำเนินงาน 5 ปี

ศ.(วิจัย) ดร.ชุติมา กล่าวว่ ที่ผ่านมา วว. และกรมประมง ได้ร่วมพัฒนาและศึกษาประสิทธิภาพ หัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 เพื่อใช้สำหรับการเลี้ยงสัตว์น้ำตั้งแต่ พ.ศ. 2547 และได้ขยายผลเป็นผลิตภัณฑ์หัวเชื้อจุลินทรีย์ พร้อมนำไปส่งเสริมให้เกษตรกรได้ใช้เพื่อช่วยย่อยสลายสารอินทรีย์และลดปริมาณเชื้อก่อโรค

ในบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและสิ่งแวดล้อม ช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดโรค และลดการใช้ยาปฏิชีวนะในสัตว์น้ำลงได้ ซึ่งเกษตรกรให้ความสนใจใช้กันอย่างแพร่หลายต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

นายเฉลิมชัย กล่าวว่ ภาคอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะปัญหาสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรม โรคระบาด การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ล้วนแต่ส่งผลทำให้เกษตรกรต้องแบกรับภาระต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น กรมประมงได้ให้ความสำคัญกับการช่วยบรรเทาความเดือดร้อนให้พี่น้องเกษตรกรไทยตามนโยบายของ ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้มอบหมายให้นักวิชาการกรมประมงศึกษาวิจัยด้วยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอดให้เกิดผลงานวิจัยใหม่ ๆ ที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำให้แก่เกษตรกร เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสังคมสู่ความยั่งยืน

“ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรได้ใช้ ปม.1 ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อช่วยย่อยสลายสารอินทรีย์ และลดปริมาณเชื้อก่อโรคในบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและในสิ่งแวดล้อม ทำให้ช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดโรคและลดการใช้ยาปฏิชีวนะในสัตว์น้ำลงได้ ซึ่งเกษตรกรให้

ความสนใจนิยมใช้กันอย่างแพร่หลายต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน” อธิบดีกรมประมงกล่าวและว่า เนื่องจากสภาวะปัจจุบันเชื้อก่อโรคลังคงทวีความรุนแรงมากขึ้น กรมประมงจึงได้มีการพัฒนาหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.2 ซึ่งมีคุณสมบัติช่วยป้องกันและควบคุมโรคที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรียในระบบทางเดินอาหารได้ และได้ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ตลอดสายการผลิตกุ้งทะเล เพื่อลดความเสี่ยงของการเกิดโรค และเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตกุ้งทะเลให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งได้เป็นอย่างดี ปัจจุบัน ปม.1 และ ปม.2 ได้รับเสียงตอบรับเป็นอย่างดีจากเกษตรกร ส่งผลให้มีการใช้ประโยชน์จากจุลินทรีย์อย่างกว้างขวาง

มีส่วนช่วยในการบรรเทาความเสียหายที่เกิดจากโรคระบาดในกุ้งทะเลและช่วยฟื้นฟูอุตสาหกรรมไทยให้พลิกฟื้นกลับมาได้ตามลำดับ.

pornprapais@dailynews.co.th